

Odkaz:

Rozsudek Soudu prvního stupně (druhého senátu) ze dne 27. října 1994, Fiatagri UK Ltd a New Holland Ford Ltd proti Komisi Evropských společenství, věc T-34/92, Recueil 1994, s. II-905¹

Klíčová slova:

Hospodářská soutěž – Systém výměny informací – Protisoutěžní účinek – Odmítnutí výjimky

Předmět:

Zrušení rozhodnutí Komise 92/157/EHS ze dne 17. února 1992 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/31.370 a 31.466 – UK Agricultural Tractor Registration Exchange, Úř. věst. L 68, s. 19)

Skutkové okolnosti:

(Část „Skutkové okolnosti“ není převzata.)

Právní otázky:

Skutkový základ žaloby

¹ Společnost Agricultural Engineers Association Limited (dále jen „AEA“) je oborovým svazem otevřeným všem výrobcům a dovozcům zemědělských traktorů působícím ve Spojeném království. V době rozhodné z hlediska skutkového základu měla okolo 200 členů, mezi nimi zejména Case Europe Limited, John Deere Limited, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey-Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited, Watveare Limited. Obě žalobkyně jsou tedy členy AEA.

a) *Správní řízení*

² S cílem získat negativní atest nebo podpůrně prohlášení o udělení individuální výjimky oznámila AEA dne 4. ledna 1988 Komisi dohodu týkající se systému výměny informací založeného na údajích o registracích zemědělských traktorů, kterými disponuje Ministerstvo dopravy Spojeného království, a nazvaného „UK Agricultural Tractor Registration Exchange“ (dále jen „první oznámení“). Tato dohoda o výměně informací nahradila předchozí dohodu z roku 1975, která nebyla Komisi oznámena. O této posledně jmenované dohodě se Komise dozvěděla v roce 1984 v souvislosti s šetřením zahájeným na základě stížnosti, která jí byla předložena ohledně překážek paralelních dovozů.

³ Přistoupit k oznámené dohodě mohou všichni výrobci nebo dovozci zemědělských traktorů ve Spojeném království, ať jsou, či nejsou členy AEA. AEA zajišťuje pro dohodu sekretariát. Podle žalobkyň se během období vyšetřování případu počet účastníků dohody měnil v závislosti na vývoji restrukturalizace, která toto odvětví postihla; ke dni oznámení se dohody účastnilo osm výrobců včetně žalobkyň. Smluvními stranami dohody je osm hospodářských subjektů uvedených výše v bodě

¹ Jednací jazyk: angličtina

1, které podle Komise drží 87 až 88 % trhu s traktory ve Spojeném království, přičemž o zbytek trhu se dělí několik menších výrobců.

4 Dne 11. listopadu 1988 zaslala Komise oznámení námitek AEA, každému z osmi zúčastněných, jichž se týkalo první oznámení, a rovněž společnosti Systematics International Group of Companies Limited (dále jen „SIL“), zabývající se počítačovými službami a pověřené zpracováváním a správou údajů obsažených ve formuláři V55 (viz bod 6 níže). Dne 24. listopadu 1988 se účastníci dohody rozhodli ji pozastavit. Podle žalobkyň byla později platnost dohody obnovena, avšak bez šíření informací umožňujících zjistit prodeje konkurentů, ať už jednotlivé nebo souhrnné. Při slyšení před Komisí uplatňovaly, opírajíce se zejména o studii provedenou prof. Albachem, členem Berlin Science Center, že předávané informace mají příznivý vliv na hospodářskou soutěž. Dne 12. března 1990 pět účastníků dohody – včetně žalobkyň – oznámilo Komisi novou dohodu (dále jen „druhé oznámení“) o šíření informací, nazvanou „UK Tractor Registration Data System“ (dále jen „Data System“), a zavázalo se, že nový systém nebudou používat, dokud neobdrží odpověď Komise na své oznámení. Podle žalobkyň tato nová dohoda jednak přináší výrazné omezení množství a frekvence informací získávaných v rámci dohody, jednak ruší všechny „institucionální“ prvky, které Komise napadla ve svém výše uvedeném oznámení námitek.

5 Rozhodnutím 92/157/EHS ze dne 17. února 1992 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/31.370 a 31.466 – UK Agricultural Tractor Registration Exchange, Úř. věst. L 68, s. 19, dále jen „rozhodnutí“) Komise:

- shledala, že dohoda o výměně informací o registracích zemědělských traktorů porušuje čl. 85 odst. 1 Smlouvy „tím, že dává podnět k výměně údajů, z nichž může každý výrobce seznat obraty jednotlivých soutěžitelů, jakož i prodeje a dovozy, které uskutečnili jeho vlastní autorizovaní prodejci“ (článek 1);
- zamítla žádost o udělení výjimky podle čl. 85 odst. 3 Smlouvy (článek 2);
- nařídila AEA a účastníkům dohody, aby ukončili protiprávní jednání, pokud tak dosud neučinili, a v budoucnosti se zdrželi účasti na jakékoliv dohodě se stejným nebo podobným cílem či účinkem (článek 3).

b) *Obsah dohody a její právní kontext*

6 Aby mohlo být vozidlo připuštěno k provozu na veřejných komunikacích ve Spojeném království, musí být podle vnitrostátního zákona registrováno u Department of Transport. K podání žádosti o registraci vozidla musí být použit zvláštní formulář, správní formulář V55. Podle dohody uzavřené s Ministerstvem dopravy Spojeného království toto ministerstvo předává společnosti SIL některé z informací, které obdrží při registraci vozidel. Tato dohoda je podle žalobkyň shodná s dohodou uzavřenou s výrobcí a dovozci jiných kategorií vozidel.

7 Účastnice řízení se neshodují na řadě skutkových otázek týkajících se informací uváděných na tomto formuláři a jejich použití. Tyto rozpory lze shrnout následovně.

8 Žalobkyně trvají na skutečnosti, že s přihlédnutím jednak ke správnímu původu informací předávaných účastníkům dohody, jednak ke skutečnosti, že zásoby

prodejců jsou omezené, může uplynout značná doba mezi datem objednávky a datem dodání traktoru, které samo předchází uvedení vozidla do provozu na veřejných komunikacích, a tím i předání informací účastníkům dohody. Může tedy uplynout více či méně dlouhá doba mezi datem prodeje a datem registrace, a v důsledku toho podle žalobkyň neexistuje „okamžitý obraz“ trhu, takže shromážděné údaje jsou pouze přibližné. Poté, co SIL zpracuje informace uvedené na správním formuláři, je tento formulář zničen, aniž by se účastníci dohody stali jeho přímými adresáty.

⁹ Žalobkyně připouštějí, že formulář V55 existuje v několika verzích, číslovaných V55/1 až V55/5. Zdůrazňují však, že jedině formulář V55/1 je „předvyplněný“. Formuláře V55/2 a V55/4, které používala pouze společnost British Leyland, se už totiž nepoužívají, zatímco formulář V55/3, používaný v případě ztráty formuláře V55/1, se vyplňuje ručně. Konečně formulář V55/5 je používán nezávislými dovozci, jakož i v případě prodeje ojetého vozidla. Poměrně často se totiž stává, že je traktor registrován poté, co byl používán výhradně na soukromých pozemcích a neúčastnil se provozu na veřejných komunikacích. K formulářům nemají účastníci dohody v žádném případě přímý přístup.

¹⁰ Podle Komise existuje formulář v zásadě ve dvou verzích: na jedné straně to jsou formuláře V55/1 až V55/4, které jsou „předvyplněny“ výrobci a výhradními dovozci a používány autorizovanými prodejci k registraci vozidel, která jsou jim dodána, a na straně druhé formulář V55/5, který se používá při paralelních dovozech.

¹¹ Podle Komise obsahuje formulář následující údaje, s tím že některé body žalobkyně rozporují:

- značku (výrobce);
- číslo modelu, série, podvozku, datum registrace; ze schůzky mezi účastnicemi řízení a soudcem zpravodajem konané dne 7. prosince 1993 vyplynulo, že informace týkající se sériových čísel (nebo čísel podvozku) společnost SIL zaznamenává. Avšak v systému vzešlém z prvního oznámení již tyto informace nejsou předávány účastníkům dohody, jelikož bylo dohodnuto, že od 1. září 1988 SIL přestane účastníkům dohody zasílat formuláře o registraci vozidla. Podle žalobkyň tyto informace výrobci potřebují pro účely svolávání vozidel a pro ověření oprávněnosti nároků ze záruky, které jsou vůči nim uplatněny; to je podle nich důvod, proč tyto informace, jejichž předávání účastníkům dohody stanoví i Data System, byly předávány účastníkům dohody až do září 1988;
- původního autorizovaného prodejce a prodávajícího obchodníka (kód, jméno, adresa a poštovní směrovací číslo); podle žalobkyň tyto informace SIL nezaznamenává;
- úplné poštovní směrovací číslo nahlášeného držitele vozidla: podle žalobkyň zaznamenává společnost SIL pouze prvních pět znaků poštovního směrovacího čísla nahlášeného držitele, a to aby bylo možné identifikovat poštovní obvod, přičemž toto číslo je někdy omezeno na tři nebo čtyři znaky; na schůzce s účastnicemi řízení konané dne 7. prosince 1993 společnost SIL uvedla, že pokud toto poštovní směrovací číslo není na formuláři uvedeno, použije poštovní směrovací číslo nejbližší číslu konečného uživatele, tedy číslo prodávajícího obchodníka. Pokud ani toto číslo není uvedeno, použije poštovní směrovací číslo původního autorizovaného

prodejce, nebo chybí-li, poštovní směrovací číslo územně příslušného Local Vehicles Licensing Office (dále jen „LVLO“). Při této příležitosti společnost SIL vysvětlila, že každá informace musí být spojena s určitým poštovním obvodem, aby bylo možné vymežit území autorizovaných prodejců;

- jméno a adresu nahlášeného držitele vozidla: na schůzce s účastnicemi řízení konané dne 7. prosince 1993 žalobkyně, jejichž prohlášení byla potvrzena společností SIL, zdůraznily, že ačkoliv se tato informace může objevit na straně 3 formuláře V55, která se jako jediná zasílá společnosti SIL, SIL tuto informaci každopádně nezaznamenává, a tudíž ani nepředává účastníkům dohody.

12 Účastnice řízení se shodují, že informace, které účastníkům dohody předává společnost SIL, je možno rozdělit do tří kategorií, avšak tyto tři kategorie definují odlišně.

13 Podle žalobkyň se informace, které jim předává společnost SIL, dělí na tyto tři kategorie:

- údaje za hospodářské odvětví: týkají se souhrnných číselných údajů o registracích traktorů prodaných celým odvětvím, které jsou dále členěny podle období, výkonu, druhu pohonu a poštovního obvodu nahlášeného držitele vozidla;
- identifikační údaje: týkají se registrací traktorů prodaných každým jednotlivým účastníkem dohody, rozříděných podle data prodeje, modelu traktoru a poštovního obvodu nahlášeného držitele vozidla;
- vlastní údaje, sdělované pouze dotyčnému účastníku dohody: vztahují se k prodejm registrovaných traktorů, které uskutečnil každý z autorizovaných prodejců náležejících k distribuční síti tohoto účastníka dohody, k údajům patřícím do předchozích dvou kategorií, se zeměpisným členěním podle prodejních území členů distribuční sítě dotyčného účastníka dohody, ke zvláštním analýzám, které si vyžádal některý z účastníků dohody, jakož i k číselným údajům o registracích traktorů, které tento účastník prodal.

14 Podle Komise jde o tyto tři kategorie informací:

- souhrnné údaje za odvětví: souhrnné prodeje v odvětví s členěním podle výkonu a druhu pohonu či bez tohoto členění; tyto informace jsou k dispozici za roky, čtvrtletí, měsíce či týdny;
- údaje týkající se prodejm každého jednotlivého člena: počet jednotek prodaných jednotlivými výrobci a jejich tržní podíly v různých zeměpisných oblastech: Spojené království jako celek, region, hrabství, území přidělené autorizovanému prodejci, identifikované podle poštovních obvodů, z nichž se každé takové území skládá; tyto informace jsou k dispozici podle měsíců, čtvrtletí či roků (a v posledně uvedeném případě za období předcházejících dvanácti měsíců, za kalendářní rok či za průběžný rok);
- údaje týkající se prodejm autorizovaných prodejců náležejících k distribuční síti každého jednotlivého člena, zvláště dovozů a vývozů autorizovaných prodejců

v jejich příslušných územích. Je tak možné zjistit dovozy a vývozy mezi různými přidělenými územími a porovnat tyto prodejní činnosti s prodeji, které autorizovaní prodejci dosáhli na svém vlastním území. Jak vyplývá zejména z bodů 29, 30, 55 a 56 rozhodnutí, výrobce, který tímto způsobem zjistí místo určení prodejů, by podle svého přání mohl omezit maloobchodní prodejní činnost autorizovaných prodejců mimo území, které jim je přiděleno, a to jak uvnitř, tak i vně Spojeného království. Na schůzce s účastnicemi řízení konané dne 7. prosince 1993 žalobkyně tvrdily, že jedině samotný výrobce, a nikoli jeho konkurenti, může porovnávat prodeje svých vlastních autorizovaných prodejců a že na rozdíl od toho, co se uvádí v rozhodnutí, systém výměny informací neumožňuje jednotlivým výrobcům porovnávat prodeje autorizovaných prodejců určité distribuční sítě.

15 Žalobkyně trvají na tom, že tyto informace, které se týkají „dealer import“ a „dealer export“, tvoří součást dohody samotné a že je společnost SIL sděluje účastníkům dohody pouze na základě individuálních dohod, které s ní účastníci uzavřou. Tyto údaje, které již nelze získávat v rámci dohody, jež je předmětem druhého oznámení, se týkaly prodejů uskutečněných autorizovaným prodejcem vně jeho území („dealer export“) a prodejů, které na území určitého autorizovaného prodejce uskutečnili ostatní autorizovaní prodejci usazení ve Spojeném království („dealer import“). Netýkaly se tedy vývozu do ostatních členských států nebo dovozu pocházejícího z těchto států.

16 Podle Komise společnost SIL až do roku 1988 předávala účastníkům dohody kopie formuláře V55/5, který používají nezávislí dovozci. Od roku 1988 jim sděluje pouze údaje získané z tohoto formuláře, který je dnes poté, co jej společnost SIL využije, zničen. Komise tvrdí, že tyto doklady o registraci umožňují zjistit paralelní dovozy, a to především díky sériovému číslu vozidla. Pokud jde o tuto posledně uvedenou informaci, Komise na schůzce s účastnicemi řízení konané dne 7. prosince 1993 upřesnila, že podle jejího názoru je třeba rozlišovat mezi formuláři V55/1, 3 a 4 na jedné straně a formulářem V55/5 na straně druhé. Formuláře V55/1, 3 a 4 jsou totiž předvyplněny výrobcem, takže informace o sériovém číslu jsou uvedeny na formuláři, který doprovází každé vozidlo, čímž je zajištěno, že výrobcí mají dokonalý přehled o místu určení těchto traktorů. Naopak, pokud jde o formulář V55/5, společnost SIL jej až do září 1988 předávala účastníkům dohody, což jim umožňovalo vysledovat původ daného vozidla. Během téže schůzky však Komise připustila, že po 1. září 1988 již systém výrobcům neumožňuje sledovat paralelní dovozy. Na této schůzce žalobkyně zdůraznily, že ani před 1. zářím 1988 neměly možnost paralelní dovozy sledovat, protože na formuláři V55/5 nebylo systematicky uváděno číslo podvozku vozidla.

Návrhová žádání účastnic řízení

17 Za těchto podmínek podaly žalobkyně návrhem zapsaným v kanceláři Soudu dne 6. května 1992 tuto žalobu.

18 Žalobkyně navrhují, aby Soud:

- nařídil předložení zápisu ze zasedání kolegia komisařů, na němž bylo přijato rozhodnutí Komise C (92) 271 ze dne 17. února 1992 ve věcech č. IV/B-2/31.370

a 31.446 – (UK Agricultural Tractor Registration Exchange), jakož i textu rozhodnutí přiloženého k tomuto zápisu; nařídil dále předložení úprav uvedeného zápisu ze slyšení, které provedla Komise před jeho předáním poradnímu výboru;

- prohlásil rozhodnutí za nicotné nebo, podpůrně, prohlásil žalobu za přípustnou a rozhodnutí zrušil;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

19 Ve své replice žalobkyně dále požádaly, aby věc byla spojena s žalobou T-35/92, kterou podala společnost John Deere Limited.

20 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu jako neopodstatněnou;
- zamítl žádost žalobkyň směřující k tomu, aby bylo nařízeno předložit zápis ze zasedání kolegia komisařů, na němž bylo přijato rozhodnutí Komise č. 92/157/EHS ze dne 17. února 1992 ve věcech č. IV/B-2/31.370 a 31.446 (UK Agricultural Tractor Registration Exchange), jakož i text rozhodnutí přiložený k uvedenému zápisu;
- uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

21 Ve své duplice sdělila Komise Soudu, že se nestaví proti spojení projednávané věci se žalobou T-35/92, kterou podala společnost John Deere Limited pro účely ústní části řízení, s výhradou, že každá věc bude předmětem samostatného rozsudku. Na závěr písemné části řízení vyhlásil předseda druhého senátu usnesením ze dne 28. října 1993 spojení projednávané věci se žalobou T-35/92, John Deere Limited v. Komise, pro účely ústní části řízení, a to s výhradou, že ve vztahu k žalobkyním v projednávané věci bude zajištěna důvěrnost určitých částí žaloby T-35/92 a určitých příloh uvedené žaloby.

22 Po vyslechnutí zprávy soudce zpravodaje Soud (druhý senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení bez dokazování. Vyzval však účastnice řízení, aby odpověděly na několik písemných otázek a předložily některé dokumenty. Žalobkyně a žalovaná odpověděly na tyto otázky dne 2. prosince 1993. Kromě toho byly účastnice řízení, jakož i společnost SIL vyzvány, aby se zúčastnily schůzky se soudcem zpravodajem za podmínek stanovených v článku 64 jednacího řádu. Tato schůzka se uskutečnila dne 7. prosince 1993. Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky Soudu byly vyslechnuty na veřejném jednání konaném dne 16. března 1994. Na veřejném jednání byl vyslechnut p. Hodges, zastupující společnost SIL, jako svědek za podmínek stanovených článkem 68 a následujícími jednacího řádu.

Žalobní důvody a argumenty účastnic řízení

23 Žalobkyně uplatňují, že rozhodnutí:

- bylo přijato na základě řízení stíženého vadami;
- nedostatečně splňuje povinnost uvést odůvodnění;
- je založeno na chybném vymezení výrobku a relevantního trhu;
- trpí skutkovými omyly v posouzení oznámených informací;
- je založeno na právním omylu při výkladu čl. 85 odst. 1 Smlouvy;
- neprávem nepřipouští použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na projednávanou věc.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že rozhodnutí bylo přijato na základě řízení stíženého vadami

²⁴ Na podporu svého návrhového žádání směřujícího k prohlášení nicotnosti rozhodnutí žalobkyně především tvrdí, že je třeba se ujistit, že byl dodržen jednací řád Komise, a dále, že Komise jednostranně provedla určité změny v zápise ze slyšení.

Co se týče první části žalobního důvodu, vycházející z porušení jednacího řádu Komise

²⁵ Žalobkyně mají za to, že s ohledem na znění rozhodnutí, tak, jak jim bylo oznámeno, mají důvod pochybovat, že v projednávané věci byly dodrženy formality stanovené v článku 12 tehdy platného jednacího řádu Komise 63/41/EHS ze dne 9. ledna 1963 (Úř. věst. 1963, 17, s. 181), ponechaného přechodně v platnosti článkem 1 rozhodnutí Komise 67/426/EHS ze dne 6. července 1967 (Úř. věst. 1967, 147, s. 1) a naposledy změněného rozhodnutím Komise 86/61/EHS, Euratom, ESUO ze dne 8. ledna 1986 (Úř. věst. L 72, s. 34). V důsledku toho žalobkyně žádají, aby Soud přijal důkazní opatření, která by umožnila ověřit, zda byl řádně dodržen příslušný postup, a v případě pochybností prohlásil rozhodnutí za nicotné (rozsudek Soudu ze dne 27. února 1992, BASF a další v. Komise, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 a T-104/89, Recueil, s. II-315).

²⁶ Komise má za to, že okolnosti této věci se velmi liší od okolností výše uvedeného rozsudku BASF a další v. Komise. V projednávané věci nemá Soud žádný důvod nařídit předložení zápisu ze zasedání kolegia komisařů a žalobkyně nejsou oprávněny vznášet takový požadavek.

²⁷ Soud má za to, že při neexistenci jakéhokoli důkazu, který by mohl zpochybnit jeho platnost, se na rozhodnutí, které je předmětem projednávané žaloby, tak, jak bylo oznámeno žalobkyním, musí vztahovat presumpce platnosti, kterou požívají akty Společenství. Jelikož žalobkyně nepředložily nejmenší důkaz, který by mohl tuto presumpci vyvrátit, Soudu nepřísluší, aby nařídil provést požadovaná důkazní opatření. Co se dále týče řádnosti postupu vyhotovení kopie rozhodnutí a jejího oznámení, Soud má za to, že i pokud by byly prokázány vady týkající se této kopie

nebo řádnosti jejího oznámení podnikům, tyto vady by v žádném případě neměly vliv na legalitu nebo, a fortiori, existenci rozhodnutí a mohly by pouze ovlivnit počátek běhu lhůty pro podání žaloby proti němu. Navíc jak vyplývá ze samotného znění projednávané žaloby, žalobkyně se v daném případě mohly s rozhodnutím plně seznámit a mohly uplatnit veškerá svá procesní práva. V projednávaném případě byly totiž žalobkyně adresáty kopie rozhodnutí, která byla ověřena jako pravá kopie generálním tajemníkem Komise. Při neexistenci jakýchkoliv vážných indicií, které by mohly zpochybnit její řádnost, je takováto kopie považována za pravou (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. října 1989, *Dow Chemical Iberica a další v. Komise*, 97/87 až 99/87, Recueil, s. 3165, bod 59, a rozsudek Soudu ze dne 7. července 1994, *Dunlop Slazenger v. Komise*, T-43/92, Recueil, s. II-441, body 24 a 25). Vzhledem ke všem těmto okolnostem musí být první část žalobního důvodu zamítnuta.

Co se týče druhé části žalobního důvodu, vycházející z nesrovnalostí, které obsahuje zápis ze slyšení

- 28 Žalobkyně zdůrazňují, že dopis Komise z 14. října 1991, který je informoval o změnách provedených v zápise ze slyšení, byl zaslán samotným podnikům, a nikoli jejich právním zástupcům. Tvrdí, že poté, co jim bylo oznámeno rozhodnutí, si uvědomily, že Komise jednostranně změnila zápis ze slyšení předtím, než jej zaslala Poradnímu výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení. Žalobkyně žádají, aby Soud nařídil nezbytná důkazní opatření za účelem zjištění, zda změny provedené v zápise nevedly k překroucení jejich argumentů.
- 29 Komise soudí, že tvrzení žalobkyň, podle něhož nebyly předem upozorněny na změny provedené v zápise, není skutkově podložené. V tomto ohledu odkazuje na dopis zasláný žalobkyním dne 14. října 1991. V každém případě se Komise domnívá, že tyto úpravy nemění smysl prohlášení, která učinily účastnice při slyšení.
- 30 Soud zaprvé konstatuje, že žalobkyně se v odpovědi na argumentaci Komise, podle níž byly s tvrzeními změnami provedenými Komisí v zápise ze slyšení v jejich případě seznámeny dopisem Komise ze dne 14. října 1991, omezily pouze na námitku, že tento dopis byl zaslán přímo podnikům, a nikoli jejich právním zástupcům. Tato okolnost nemůže zpochybnit platnost informace sdělené tímto způsobem podnikům. Dále Soud poznamenává, že podniky, takto řádně informované o změnách zapracovaných do zápisu, netvrdí, že tyto úpravy změnilly smysl jejich prohlášení, ani že tyto změny ruší platnost stanoviska vydaného Poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení. V důsledku toho a v souladu s ustálenou judikaturou musí být i druhá část tohoto žalobního důvodu zamítnuta, aniž by bylo zapotřebí nařizovat provedení důkazních opatření v tomto ohledu (rozsudky Soudního dvora ze dne 15. července 1970, *Buchler v. Komise*, 44/69, Recueil, s. 733, bod 17, ze dne 14. července 1972, *ICI v. Komise*, 48/69, Recueil, s. 619, bod 31, ze dne 10. července 1980, *Distillers Company v. Komise*, 30/78, Recueil, s. 2229; rozsudky Soudu ze dne 24. října 1991, *Petrofina v. Komise*, T-2/89, Recueil, s. II-1087, bod 45, ze dne 17. prosince 1991, *BASF v. Komise*, T-4/89, Recueil, s. II-1523, bod 47, *Enichem Anic v. Komise*, T-6/89, Recueil, s. II-1623, bod 47, ze dne 10. března 1992, *Hüls v. Komise*, T-9/89, Recueil, s. II-499, bod 79, *Solvay v. Komise*, T-12/89, Recueil, s. II-907, bod 67, a *Chemie Linz v. Komise*, T-15/89, Recueil, s. II-1275, bod 76).

31 Z výše uvedeného vyplývá, že obě části prvního žalobního důvodu musí být zamítnuty, a že v důsledku toho je třeba zamítnout i návrhové žádání směřující k určení nicotnosti rozhodnutí, aniž by Soud musel nařídít předložení dokumentů požadovaných žalobkyněmi.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatečného odůvodnění rozhodnutí

32 Žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí není dostatečně odůvodněno a dále že důvody rozhodnutí nestačí ke zdůvodnění jeho výroku, jehož smysl je podle nich nejasný.

Co se týče první části žalobního důvodu, vycházející z toho, že Komise nevzala dostatečně v úvahu argumentaci žalobkyň

33 Žalobkyně zaprvé uplatňují, že skutečnost, že Komise nedostatečně zohlednila jejich argumenty, se rovná nedostatku odůvodnění. Dobrou ilustraci tohoto nedostatečného odůvodnění představuje to, že Komise stanovila prahovou hodnotu pro prodeje uskutečněné účastníkem dohody na území určitého autorizovaného prodejce na deset jednotek, s tím, že pod touto hranicí nelze souhrnné údaje šířit. Podle žalobkyň je toto číslo příliš vysoké a nebere v úvahu skutečnou situaci na trhu, který je mimořádně roztržštěný. Stejně tak výběr roku jako referenčního období je nepřijatelný. V tomto ohledu je bod 61 rozhodnutí ostatně tak zmatený, že účastníci dohody nebyli schopni shodnout se na společném výkladu tohoto ustanovení. Zadruhé podniky tvrdí, že s výjimkou jedné poznámky pod čarou se rozhodnutí nijak nevyjadřuje k Data System, což se rovná nedostatečnému odůvodnění ve vztahu k tomuto systému. Zatřetí mají žalobkyně za to, že rozhodnutí nebere ohled na to, že právní řády většiny členských států dovolují, aby byly registrační údaje předávány výrobcům. Začtvrté a na závěr tvrdí, že v rozsudku zvaném „Papiers peints de Belgique“ Soudní dvůr rozhodl, že Komise má povinnost podrobněji rozvést své úvahy, pokud její rozhodnutí jde „výrazně nad rámec jejích dřívějších rozhodnutí“, jako je tomu v projednávaném případě (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. listopadu 1975, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique a další v. Komise, 73/74, Recueil, s. 1491, bod 33). V tomto případě Komise uvedenou povinnost zjevně nesplnila.

34 Komise připomíná, že v její rozhodovací praxi existuje celá řada rozhodnutí týkajících se výměny informací. K těmto rozhodnutím nelze nepřihlížet jako k precedentům pro projednávanou věc jen proto, že se netýkají zboží dlouhodobé spotřeby. Stejně tak je nesprávné tvrzení žalobkyň, podle kterého je sporné rozhodnutí prvním, jež se týká výměny informací o minulých prodejkách. V každém případě je rozhodnutí dostatečně odůvodněno, takže tvrzení vycházející z nedodržení zásad stanovených výše uvedeným rozsudkem Papiers peints de Belgique musí být odmítnuto. Rozhodnutí nepřekračuje rámec dříve stanovených zásad, nýbrž tyto zásady pouze aplikuje na konkrétní případ relevantního trhu. Je tedy dostatečně odůvodněno ve smyslu rozsudku Papiers peints de Belgique. Rozhodnutí zejména jasně vysvětluje, že omezení hospodářské soutěže vyplývající z výměny informací nejsou nezbytná, a tedy že vzhledem k tomu, že není splněna jedna z podmínek stanovených v čl. 85 odst. 3 Smlouvy, může Komise zamítnout žádost o výjimku,

aniž by zkoumala ostatní podmínky (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1966, Consten a Grundig v. Komise, 56/64 a 58/64, Recueil, s. 429).

35

Soud konstatuje, že Komise, která v bodech 33 a 65 rozhodnutí shledala, že Data System je jednak v rozporu s čl. 85 odst. 1 Smlouvy z toho důvodu, že tento systém výměny informací je jen obdobou předchozího systému, jednak že na výměnu informací se nevztahuje čl. 85 odst. 3 Smlouvy, neboť omezení hospodářské soutěže není nezbytné, odůvodnila v tomto bodě své rozhodnutí právně dostačujícím způsobem, bez ohledu na jakékoli posouzení správnosti tohoto odůvodnění v této fázi přezkumu věci. Pokud jde o argument vycházející z nedodržení zásad stanovených Soudním dvorem ve výše uvedeném rozsudku Papiers peints de Belgique, Soud připomíná, že podle tohoto rozsudku se může Komise omezit na stručné odůvodnění v případě rozhodnutí, které zapadá do rámce ustálené judikatury, avšak její povinnost uvést odůvodnění je širší, jde-li přijímané rozhodnutí „výrazně nad rámec“ judikatury existující ke dni tohoto rozhodnutí (bod 31 a následující). V projednávané věci má Soud za to, že rozhodnutí se omezuje, jak správně tvrdí Komise a jak je dále vysvětleno v odůvodnění tohoto rozsudku (viz bod 90 níže), na použití zásad vytyčených v předchozí rozhodovací praxi Komise na konkrétní trh, jmenovitě trh se zemědělskými traktory ve Spojeném království. Z toho důvodu, a aniž by bylo třeba přistoupit k analýze právních řádů jednotlivých členských států, není tvrzení žalobkyň, že Komise nedodržela výše uvedené zásady stanovené Soudním dvorem v jeho rozsudku Papiers peints de Belgique, opodstatněné.

Co se týče druhé části žalobního důvodu, vycházející z neurčitosti výroku rozhodnutí

36

Žalobkyně tvrdí, že dosah výroku rozhodnutí nevyplývá jasně z jeho odůvodnění, což je v rozporu s judikaturou (výše uvedený rozsudek Consten a Grundig v. Komise). Články 1 a 2 výroku rozhodnutí nejenže spočívají na skutkovém a právním omylu, ale nemají ani oporu v odůvodnění rozhodnutí, takže osoby, kterým je rozhodnutí určeno, nemají možnost se mu podřídit. Kromě toho článek 2 výroku, týkající se posouzení dohody z hlediska čl. 85 odst. 3 Smlouvy, je neslučitelný s dřívějšími rozhodnutími Komise. Pokud jako v tomto případě Komise zjistí v dohodě určitá ujednání, kterým nemůže udělit výjimku, má na základě zásady proporcionality povinnost přiznat výjimku pod podmínkou, že tato ujednání budou odstraněna. Konečně, nebylo možné zjistit s určitostí přesný dosah povinnosti zdržet se účasti na jakékoliv dohodě, jejíž cíl je stejný nebo podobný jako cíl dotčené výměny informací, kterou žalobkyním ukládá článek 3 výroku rozhodnutí. Výrok rozhodnutí je tak nejasný, že AEA byla nucena přistoupit k novému oznámení.

37

Komise má za to, že odkaz na výše uvedený rozsudek Consten a Grundig v. Komise je irelevantní. Protisoutěžní je v této věci sama dohoda o výměně informací, a nikoli to či ono konkrétní ujednání. Tím, že Komise stanovila, za jakých podmínek nebude mít námitek proti této dohodě o výměně informací, vyhověla požadavkům rozsudku Consten a Grundig v. Komise, podle něhož Komise, pokud ve výroku svého rozhodnutí neuvede, na které části dohody se vztahuje čl. 85 odst. 1 Smlouvy, musí v bodech odůvodnění vysvětlit, proč se domnívá, že tyto části nejsou oddělitelné od celku dohody. Odkazujíc na zásadu výkladu výroku, jak ji vyjádřil Soudní dvůr v rozsudku ze dne 16. prosince 1975, Suiker Unie a další v. Komise (40/73 až 48/73,

50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Recueil, s. 1663), se Komise domnívá, že výrok rozhodnutí je jasný, zejména s ohledem na bod 61 rozhodnutí.

38

Soud připomíná, že ve výše uvedené věci *Consten a Grundig v. Komise* Soudní dvůr rozhodl, co se týče výkladu čl. 85 odst. 2 Smlouvy, že neplatnost upravená v tomto ustanovení musí být omezena na ta ujednání smlouvy, která jsou protisoutěžní ve smyslu čl. 85 odst. 1 Smlouvy, a to ve všech případech, kdy jsou tato ujednání oddělitelná od zbytku smlouvy. Celou smlouvu lze totiž podle dovolávané judikatury prohlásit za neslučitelnou s čl. 85 odst. 1 Smlouvy pouze tehdy, tvoří-li tato smlouva jednotný celek, z něhož nelze protisoutěžní ujednání izolovat. Při této příležitosti Soudní dvůr konstatoval, že v posledně jmenovaném případě má Komise „v bodech odůvodnění svého rozhodnutí uvést důvody, proč se jí tyto části jeví jako neoddělitelné od celé dohody“ (výše uvedený rozsudek *Consten a Grundig v. Komise*, s. 498). Za těchto podmínek má Soud za to, že argumentace žalobkyní není v tomto bodu opodstatněná. Z rozhodnutí totiž jasně vyplývá, jak to ostatně tvrdí i Komise, že je to právě systém výměny informací ve své celistvosti, který je v projednávané věci považován za protisoutěžní, a nikoli předávání té či oné dílčí informace mezi podniky, k němuž dochází v rámci dohody o výměně informací uzavřené mezi podniky. Kromě toho se Soud domnívá, že judikaturu Soudního dvora týkající se výkladu čl. 85 odst. 2 Smlouvy, jak byla vyjádřena ve výše uvedeném rozsudku *Consten a Grundig v. Komise*, nelze v žádném případě jednoduše a beze zbytku vztáhnout na případ posuzování žádosti o výjimku podle čl. 85 odst. 3 Smlouvy, neboť v tomto posledně uvedeném případě je na Komisi, aby při odpovědi na žádost, kterou jí předložily oznamující podniky, dosáhla rozhodnutí na základě smlouvy, jak jí byla oznámena, ledaže během vyšetřování předmětné věci obdrží od stran tu či onu změnu smlouvy oproti tomu, jak byla oznámena.

39

Pokud jde o tvrzení, že je obtížné interpretovat článek 3 výroku rozhodnutí, podle něhož se mají podniky zdržet účasti na jakémkoliv systému výměny informací, který má stejný nebo podobný cíl jako dohoda, pro niž byla požadována výjimka, Soud má za to, že tento článek je čistě deklaratorní. Ustanovení čl. 85 odst. 1 Smlouvy totiž stanoví zásadní zákaz dohod, které mají protisoutěžní charakter. Toto kogentní ustanovení je tedy pro žalující podniky závazné nezávisle na jakémkoli příkazu Komise v tomto ohledu, přinejmenším tehdy, pokud Komise, jak to učinila v této věci v bodech 16 a 61 rozhodnutí, jakož i ve výše uvedeném článku 1 jeho výroku, současně seznámí podniky, jež mají právo na právní jistotu při svých obchodech, s tím, v jakém rozsahu je jejich systém výměny informací legální. V tomto ohledu vyplývá zejména z bodu 50 rozhodnutí, který není nijak v rozporu s jeho výrokem, že znalost prodejů soutěžitelů pro „historické“ účely není nedovolená. Celkově lze konstatovat, že pokud by si Komise přála zakázat jiný systém výměny informací, kterého se účastní žalobkyně, mohla by se opřít přímo o čl. 85 odst. 1 Smlouvy, bez ohledu na článek 3 výroku rozhodnutí. Jak Komise uplatňuje, výrok rozhodnutí, čtený ve světle svého odůvodnění, zejména bodů 16 a 61, je tedy jasný. Druhá část žalobního důvodu proto musí být zamítnuta.

40

Z předcházejících úvah vyplývá, že druhý žalobní důvod musí být zamítnut.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že rozhodnutí je založeno na chybném vymezení dotčeného výrobku a relevantního trhu

Stručný popis argumentace účastnic řízení

41 Podle žalobkyň je část rozhodnutí věnovaná popisu skutkových okolností založena na nesprávném popisu výrobku a nesprávné analýze trhu. Tyto skutkové omyly ovlivňují legalitu rozhodnutí, neboť se týkají samotných základů, o které Komise opírá své právní posouzení.

42 Žalobkyně mají za to, že rozhodnutí neobsahuje žádný popis výrobku a snaží se vytvořit obraz dotyčného trhu jako trhu koncentrovaného, zatímco se jedná o otevřený trh podléhající hospodářské soutěži. Zprvce, pokud jde o poptávku, rozhodnutí neuvádí charakteristické rysy trhu a na tomto základě dochází k nesprávným závěrům. Vzhledem k tomu, že se jedná o trh zaměřený na výměnu, může poptávku stimulovat pouze diverzifikace a inovace, takže nedostatek podrobných informací o této poptávce vystavuje výrobce investičním rizikům. Pokud jde o nabídku, rozhodnutí vytváří o tomto trhu mylnou představu. Čtyři hlavní výrobci, jejichž tržní podíly se mění, totiž drží méně než 50 % trhu Společenství, čelí významným restrukturalizačním pohybům a narážejí na živou hospodářskou soutěž. Tržní podíly hlavních dodavatelů se dramaticky snížily, zatímco podíly ostatních konkurentů se zvýšily. Tyto firmy se změnily takovým způsobem, že podniky, které jsou dnes v postavení „leaderů“, nejsou těmi, které toto postavení zaujímaly v době vytvoření systému výměny informací. Tvrzení Komise, podle kterého existují silné překážky vstupu na tento trh, je nesprávné. Celkově platí, že dohoda ani zdaleka nezpůsobuje strnulost trhu, nýbrž přispívá k jeho transparentnosti.

43 Pokud jde o analýzu výrobku, žalobkyně zpochybňují tvrzení obsažené v rozhodnutí, podle něhož jsou jednotlivé druhy výrobku do značné míry vzájemně zastupitelné. Tvrdí, že dohoda netřídila traktory pouze podle jejich výkonu a druhu pohonu, ale rovněž, a to především, podle modelu. V tomto ohledu mají žalobkyně za to, že Komise jejich praxi zakázala, aniž by provedla jakoukoli skutečnou analýzu podmínek fungování trhu, takže Komise konstatovala protiprávní jednání „per se“, čímž porušila jak judikaturu Soudního dvora, tak i svou předchozí rozhodovací praxi a doktrínu, kterou vyložila v řadě svých „sdělení“ a výročních zpráv o politice hospodářské soutěže.

44 Pokud jde konečně o zeměpisné vymezení trhu, žalobkyně soudí, že odkaz na oblast působnosti dotčených vnitrostátních právních předpisů představuje příliš zjednodušující metodu zeměpisného vymezení trhu. Při příležitosti odkoupení společnosti Ford New Holland Limited společností Fiat zaujala Komise ve svém rozhodnutí o slučitelnosti této akvizice ze dne 8. února 1991, které bylo přijato podle čl. 6 odst.1 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků (revidované znění vyhlášené v Úř. věst. 1990, L 257, s. 13), opačné stanovisko než v projednávané věci a dala najevo, že vnitrostátní trhy již nemohou ve Společenství existovat. Vymezení relevantního trhu je v projednávané věci o to důležitější, že rozhodnutí předpokládá existenci silných pozic držných hlavními výrobci a překážek vstupu na trh, což jsou dva pojmy, které by nepřicházely v úvahu, pokud by nebyl zjištěn vnitrostátní charakter relevantního trhu. Některé prvky ve skutečnosti naznačují, že tento trh je, když ne celosvětový, pak alespoň celoevropský.

45 Podle Komise se rozpor mezi účastnicemi řízení týká hlavně charakteru trhu s traktory ve Spojeném království a důsledků, které je z toho třeba vyvodit s ohledem

na právo Společenství v oblasti hospodářské soutěže. Podle jejího názoru se jedná o úzký, silně koncentrovaný trh se silnými překážkami vstupu. Komise připomíná, že není povinna se vyjádřit ke všem skutkovým otázkám vzneseným podniky a že mohla setrvat na svém stanovisku vyjádřeném v oznámení námitek, pokud zvažila všechny důkazy předložené žalobkyněmi (stanovisko generálního advokáta Sir Gordona Slyna předcházející rozsudku Soudního dvora ze dne 21. února 1984, *Hasselblad v. Komise*, 86/82, Recueil, s. 883, 913). Kromě toho považuje Komise za nesprávné tvrzení žalobkyň, že neprovedla žádnou analýzu výrobku.

46 Komise rovněž uplatňuje, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, řádně analyzovala trh, avšak z této analýzy vyvodila jiné závěry než žalobkyně. Pokud jde o analýzu výrobku, Komise odmítá rozlišovací kritéria navržená žalobkyněmi. Nepřijímá ani závěry žalobkyň, že trh je třeba považovat za otevřený. Tento trh je v podstatě trhem výměnným, charakterizovaným nedokonalou hospodářskou soutěží a oligopolního typu, jemuž dominuje pět podniků a na němž velkou roli hraje věrnost značce. Nabídka se týká zastupitelných výrobků. Komise nepopírá, že traktor je „různorodý“ výrobek, ale neshoduje se s žalobkyněmi na rozsahu této různorodosti. I když je nabídka poměrně diverzifikovaná, tato různorodost se musí posuzovat s přihlédnutím k povaze poptávky. Okolnost, že se příslušné tržní podíly každého z hlavních soutěžitelů změnilo, nemusí být nutně přisuzována intenzitě hospodářské soutěže na relevantním trhu.

47 Argument žalobkyň, podle kterého dodavatelé zvyšují své investice, aby se přizpůsobili stagnující poptávce, neodpovídá skutečnosti trhu, jehož míra koncentrace roste. Stejně tak Komise odmítá analýzu žalobkyň, podle které nesprávně vymezila relevantní trh jako uzavřený trh se silnými překážkami vstupu. Trh, na němž čtyři hlavní výrobci drží převažující podíl a na němž existuje velký rozdíl mezi tímto podílem a podíly ostatních subjektů, je podle Komise trhem se silnými překážkami vstupu.

48 Pokud jde konečně o zeměpisné vymezení relevantního trhu, Komise má za to, že tento trh právem omezila na trh Spojeného království, neboť dotčený informační systém vychází ze sběru informací získávaných prostřednictvím správního formuláře, který se užívá výhradně na území Spojeného království. Komise má konečně za to, že vzhledem k věrnosti značce je pružnost poptávky ve vztahu k cenám slabá. Systém výměny informací tudíž umožňuje účastníkům dohody udržovat celkově vysokou úroveň cen ve Spojeném království.

Závěry Soudu

Pokud jde o výrobový trh

49 Soud připomíná, že článek 85 Smlouvy zakazuje kartelové dohody, které mají protisoutěžní cíl nebo výsledek. V projednávaném případě se netvrdí, že dotčený systém výměny informací má protisoutěžní cíl. Za těchto podmínek může být systém případně napaden pouze na základě svého dopadu na trh (viz, a contrario, výše uvedený rozsudek *Consten a Grundig v. Komise*). Podle ustálené judikatury je

v takovémto případě třeba pro posouzení případných protisoutěžních účinků dohody zjistit, jaký by byl skutečný stav hospodářské soutěže, „pokud by sporná dohoda neexistovala“ (rozsudek Soudního dvora ze dne 30. června 1966, Société technique minière, 56/65, Recueil, s. 337).

50 Soud má za to, že k odpovědi na otázku, zda Komise ve svém rozhodnutí vzala v úvahu charakteristické rysy posuzovaného trhu, je třeba posoudit jednak opodstatněnost vymezení výrobního trhu, jednak přesnost popisu charakteristik fungování tohoto trhu.

51 Pokud jde zaprvé o vymezení výrobního trhu, je především zapotřebí posoudit stupeň zastupitelnosti výrobku. V tomto ohledu má Soud za to, že argument žalobkyně, podle kterého rozhodnutí opomíjí jakoukoli analýzu výrobního trhu, musí být odmítnut, neboť z rozhodnutí dostatečně vyplývá, že je založeno na předpokladu, že relevantním trhem je trh se zemědělskými traktory ve Spojeném království. Kromě toho, jelikož k účasti ve sporném systému výměny informací se vyžaduje pouze to, aby dotýčný subjekt byl výrobcem či dovozcem zemědělských traktorů do Spojeného království, a nikoli aby byl výrobcem či dovozcem určité kategorie zemědělských traktorů, není opodstatněné tvrzení žalobkyně, že výrobní trh byl vymezen nesprávně a že jednotlivé typy zemědělských traktorů nejsou do velké míry vzájemně zastupitelné. Z uvedené skutečnosti totiž Soud vyvozuje, že podniky samy definují své soutěžní postavení v kontextu dohody ve vztahu k obecnému pojmu zemědělského traktoru, jak jej přijala Komise.

52 Co se dále týče posouzení relevantního trhu jako oligopolu, kritika žalobkyně směřující proti analýze Komise, podle které trh ovládají čtyři podniky představující 75 až 80 % trhu, musí být odmítnuta, protože tabulka znázorňující vývoj trhu, kterou předložily samy žalobkyně v příloze 10 své žaloby, dokládá stálost hlavního charakteristického rysu trhu, jmenovitě jeho silně oligopolní povahy. Z tohoto dokumentu totiž vyplývá, že souhrnný podíl čtyř hlavních dodavatelů na trhu dosáhl 82,4 % v roce 1991 oproti 82,3 % v roce 1979. Pozorné pročtení tohoto dokumentu navíc v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, odhalí relativní stabilitu individuálních postavení hlavních obchodníků, pokud se odhlédne od podniku John Deere, jehož podíl na trhu se v průběhu tohoto období zdvojnásobil. Ovšem jak Komise právem uplatňuje, tento izolovaný případ proniknutí na trh ze strany mocného amerického výrobce nemůže zeslabit závěr žalované, že trh se vyznačuje relativní stabilitou postavení soutěžitelů a silnými překážkami vstupu.

53 Tyto překážky souvisí zejména s nutností, aby nový soutěžitel disponoval dostatečně hustou distribuční sítí. Z vyšetřování mimoto vyplývá, jak to uvádí rozhodnutí zejména v bodech 35, 38 a 51, že dovoz zemědělských traktorů s výkonem vyšším než 30 koňských sil do Spojeného království je omezený, což potvrzuje jak zpráva týkající se odvětví zemědělského vybavení v Evropském společenství, kterou předložila Komise v rámci odpovědi na písemnou otázku položenou Soudem, tak i informace sdělené samotnými žalobkyněmi, které prokazují, že dovozy se týkají výrobků, jež jsou z velké části nezastupitelné, neboť podle celních statistik z 3 862 nových vozidel dovezených v roce 1991 mělo 2 212 výkon nižší než 25 kW. Konečně, tento závěr není zpochybněn rozborem struktury zbytkové nabídky, jejíž extrémní roztržitost posiluje postavení zaujímaná největšími podniky, v protikladu k tomu, co tvrdí žalobkyně.

54 Celkově má Soud za to, že Komise správně tvrdí, že relevantní trh má charakter uzavřeného oligopolu.

55 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně nepředložily žádné významné důkazy, které by prokazovaly, že vymezení a analýza fungování relevantního trhu provedené Komisí trpí zjevně nesprávným posouzením.

Pokud jde o zeměpisný trh

56 Soud má za to, že ze zeměpisného hlediska lze relevantní trh vymezit jako oblast, v níž jsou podmínky hospodářské soutěže, a zejména poptávka spotřebitelů, dostatečně homogenní (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 14. února 1978, *United Brands v. Komise*, 27/76, Recueil, s. 207, bod 11). Za těchto podmínek není vyloučeno, že trh se zemědělskými traktory musí být kvalifikován jako trh zahrnující celé Společenství, jak to učinila Komise ve výše uvedeném rozhodnutí ze dne 8. února 1991. Avšak i kdyby bylo přijato toto stanovisko, nijak by to nebránilo tomu, aby relevantní trh, na němž mají být změřeny účinky dotyčné praxe, byl vymezen jako vnitrostátní trh, jestliže je napadená praxe zeměpisně omezena na území jednoho z členských států, jako je tomu v projednávané věci. V takovém případě totiž uvedený trh získává charakteristické rysy vnitrostátního trhu jenom následkem vlastního chování samotných dodavatelů.

57 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně neprokázaly, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, pokud jde o vymezení a způsob fungování relevantního trhu, a že tento žalobní důvod proto musí být zamítnut.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že analýza oznámených informací je založena na skutkových omylech

Stručný popis argumentace účastnic řízení

58 Žalobkyně mají za to, že pokud jde o popis dohody a Data System, je mylné tvrdit, jak to činí rozhodnutí, že dohoda, která byla oznámena v roce 1988, existuje již od roku 1975. Oznámený systém se totiž od dřívějšího systému liší. Tvrzení uvedené v bodech 14 a 15 rozhodnutí, podle něhož formulář V55 obsahuje jméno nahlášeného držitele vozidla a tato informace se sděluje účastníkům dohody, je nesprávné. Podle žalobkyně vyžaduje správní orgán od autorizovaných prodejců pouze uvedení poštovního směrovacího čísla místa bydliště kupujícího, ale tato informace neumožňuje výrobcí, aby kupujícího kontaktoval. Žalobkyně tvrdí, že společnost SIL ve skutečnosti nečerpala z formulářů V55 celé poštovní směrovací číslo nahlášeného držitele vozidla, aby ho zpracovala a předala účastníkům dohody, ale zaznamenávala pouze čtyři nebo pět znaků z tohoto čísla, které umožňují lokalizovat místo registrace mezi poštovními obvody, kterých je ve Spojeném království asi 8 250.

59 Navzdory názorům uvedeným v bodech 6 a 49 rozhodnutí však toto rozdělení na území není nepřijatelné. Územní obvody jednotlivých koncesí si každý výrobce určuje zcela nezávisle a jsou známy pouze jemu a společnosti SIL, které se sdělují za účelem vyhotovování statistik. Žalobkyně nesouhlasí s pojmem „území

autorizovaného prodejce identifikované pětimístným poštovním směrovacím číslem“, který podle nich vzbuzuje nesprávný dojem, že území autorizovaného prodejce se shoduje s územím pokrytým jedním poštovním směrovacím číslem. Rovněž tak nesouhlasí s tvrzením obsaženým v rozhodnutí, že sdělované informace vytvářejí plně transparentní systém, a to z toho důvodu, že na různorodém výrobovém trhu, kde se cenová soutěž mísí se soutěží využívající jiné než cenové prvky, mohou informace o minulých prodejkách představovat jen velmi nedokonalou transparentnost.

60 Žalobkyně tvrdí, že vyměňované informace se týkají registrací, a nikoli prodejků. Vzhledem k tomu, že nejsou předávány žádné informace o cenách, zůstává cenová soutěž nedotčena, a pokud by došlo k nabídce rabatů či jiných slev, bylo by jakékoli odvetné opatření nemožné. V bodě 26 rozhodnutí je namísto opravit popis informací, které se zasílají účastníkům dohody ohledně prodejků uskutečněných jejich vlastními autorizovanými prodejci, neboť takto shromážděné informace se využívají pouze v rámci vztahu mezi výrobcem a jeho autorizovaným prodejcem, a nikoli k výměně informací mezi jednotlivými výrobci.

61 Konečně, pokud jde o spojitost mezi systémem výměny informací a omezeními paralelních dovozů, kterou se rozhodnutí snaží prokázat, příslušní členové AEA dokázali, že informace, které měli k dispozici o těchto dovozech, nepocházely ze sporného systému výměny informací. Žalobkyně mají za to, že Komise nesprávně prohlašuje, že změny vyplývající z nového oznámení jsou nevýznamné, protože Komise opomněla vzít v úvahu skutečnost, že podle nového systému se informace o prodejkách, které výrobce uskutečnil prostřednictvím vlastních autorizovaných prodejků, budou týkat pouze prodejků uskutečněných autorizovaným prodejcem na jeho vlastním území. Zdůrazňují, že seznam změn zapracovaných do systému při příležitosti druhého oznámení, který je uveden v žalobní odpovědi Komise, opomíjí přihlídnout ke skutečnosti, že informace o registračních údajích týkajících se jednotlivých členů nebudou zasílány měsíčně, ale čtvrtletně.

62 Podle Komise žalobkyně zpochybňují výklad oznámených informací, pokud jde o dobu trvání dohody, význam poštovních směrovacích čísel pro fungování dohody a dosah druhého oznámení.

63 Pokud jde zprv o dobu trvání dohody, tvrzení žalobkyň, že dohoda neexistovala od roku 1975, je nové. Až do podání žaloby totiž žalobkyně nečinily žádný rozdíl mezi oznámenou dohodou a systémem výměny informací, který existoval předtím.

64 Pokud jde zadruhé o význam poštovních směrovacích čísel pro fungování dohody, rozhodnutí, a zejména jeho body 6 a 49, prokazuje, že Komise usoudila, že účastníci dohody se dohodli na systému organizace území autorizovaných prodejků, který přispívá k přesnosti a transparentnosti předávaných informací, přičemž ponechává na každém výrobcu, aby si stanovil organizaci své sítě. Stejně tak argumenty žaloby týkající se jména a adresy nahlášeného držitele vozidla je třeba chápat s ohledem na používání poštovního směrovacího čísla; argumenty žaloby jsou v tomto bodě irelevantní. Dohoda a Data System tak poskytují prostředek k výměně dat na standardizovaném základě. Umožňují všem účastníkům vědět, že informace rovnocenné statistikám, ke kterým mají přístup, jsou k dispozici i ostatním účastníkům dohody. Podle Komise je účinkem tohoto systému snížení nejistoty mezi

konkurenty a omezení „skryté soutěže“, jak ji definuje bod 37 první pododstavce rozhodnutí.

65

Pokud jde zařetí o dosah druhého oznámení, Komise má za to, že v bodě 65 rozhodnutí jsou vysvětleny důvody, proč usoudila, že toto druhé oznámení nepředstavuje významný rozdíl oproti dohodě. Komise má za to, že stejně jako systém, který byl předmětem prvního oznámení, umožňuje i Data System zjistit prodeje konkurentů, jakož i prodeje uskutečněné autorizovaným prodejcem mimo území, které mu bylo přiděleno. Komise nepopírá, že druhé oznámení přináší některé kladné změny v porovnání s prvním oznámením, avšak nemohla tomuto druhému oznámení udělit výjimku podle čl. 85 odst. 3 Smlouvy, neboť oznámený systém zachovává zásadu měsíční výměny informací, včetně informací členěných podle modelů, čímž umožňuje zjistit prodeje a tržní podíl každého soutěžitele, a to podle zeměpisného dělení jdoucího od celostátní či regionální úrovně až po úroveň území autorizovaných prodejců a poštovních obvodů. S odkazem na bod 61 druhý pododstavec rozhodnutí Komise tvrdí, že žalobkyně jsou plně informovány o tom, že Komise zastává názor, že si nemohou vyměňovat informace na úrovni místních obvodů a dále že výměna informací pro velké zeměpisné oblasti může být prováděna pouze na ročním základě a může se týkat pouze roku předcházejícího rok, v němž se informace rozesílá. V odpověď na písemnou otázku Soudu týkající se informací identifikujících objem prodejů a tržní podíly jednotlivých účastníků dohody a autorizovaných prodejců za měsíční období Komise odkazuje na části B a C přílohy 2 druhého oznámení.

Závěry Soudu

K výkladu bodu 14 rozhodnutí

66

Úvodem Soud poznamenává, že na neformální schůzce účastnic řízení konané dne 7. prosince 1993 Komise výslovně připustila, že bod 15 rozhodnutí, podle kterého jsou informace uvedené v bodě 14 účastníkům dohody předávány „ve formě níže popsaných zpráv a analýz“, má být vykládán v tom smyslu, že informace zaznamenané společností SIL se účastníkům dohody zasílají ve formě zpráv a analýz popsaných v následujících odstavcích rozhodnutí, což nikterak neznamená, že všechny informace uvedené v bodě 14 se po jejich vyhodnocení společností SIL předávají účastníkům dohody. Soud má za to, že tento výklad, i za předpokladu, že by mohl být chápán jako skutkový omyl, nemůže zpochybnit legalitu rozhodnutí, protože body 18, 37, 38, 40, 41, 45, 55 a 63 rozhodnutí nejsou tímto skutkovým omylem žádným způsobem dotčeny. Bod 18 rozhodnutí patří totiž do oddílu, v němž se posuzuje skutkový stav, zatímco žalobkyně navzdory svým tvrzením při ústní části řízení neprokázaly, že poslední věta bodu 37, poslední věta uvedená v třetí odrážce bodu 38, první věta bodu 40, poslední část věty uvedené v druhé odrážce bodu 41, druhá věta bodu 45, bod 55, poslední věta bodu 63 a třetí věta bodu 65 by byly dotčeny skutkovým omylem, kterého se Komise mohla dopustit v bodu 14 rozhodnutí.

67

Zvláště tvrzení obsažené v poslední větě bodu 37 rozhodnutí, podle něhož „za daných okolností je situace příznivá pro tento typ neutralizace, a tedy stabilizace tržního postavení každého člena oligopolu, protože neexistuje žádný vnější

konkurenční tlak na účastníky výměny, s výjimkou paralelních dovozů, které jsou ovšem také sledovány, jak bylo vysvětleno výše“, není nesprávné, jelikož bylo dostatečně prokázáno (viz bod 52 výše), že trh se zemědělskými traktory ve Spojeném království má povahu uzavřeného oligopolu.

68 Stejně tak poslední věta uvedená v třetí odrážce bodu 38 rozhodnutí, podle které „tyto informace mohou být získávány od zákazníků, kteří informují autorizované prodejce o cenách jejich konkurentů na daném území“, pouze popisuje pravděpodobný způsob, jakým trh funguje s ohledem na své charakteristické rysy, jak byly analyzovány výše, avšak v žádném případě nezakládá spojitost mezi tímto způsobem fungování trhu a sporným systémem výměny informací.

69 Pokud jde o první větu bodu 40 rozhodnutí, která uvádí, že „v důsledku toho jediné údaje, které se na britském trhu s traktory získávají obtížně, ale které jsou velmi důležité, jsou údaje o přesném objemu prodeje každého výrobce/autorizovaného prodejce, které umožňují okamžitě zachytit jakoukoli změnu v objemech prodeje a tržních podílech každého člena oligopolu a každého autorizovaného prodejce na úrovni koncesionářských území“, žalobkyně nijak neprokázaly své tvrzení, že tato věta se má vztahovat jak na autorizované prodejce, kteří jsou členy určité distribuční sítě, tak na autorizované prodejce z distribučních sítí konkurentů.

70 Co se týče poslední části věty uvedené v druhé odrážce bodu 41, podle níž shromážděné informace umožňují každému účastníku dohody „sledovat, zda obchodní strategie konkurentů, zejména v oblasti cen, přinášejí výsledky a v jakém rozsahu“, nelze popřít, že tím, že sporný systém výměny informací umožňuje každému účastníku zjistit vlastní postavení na trhu v porovnání s postavením jeho konkurentů, umožňuje současně i posoudit účinnost obchodní strategie těchto konkurentů.

71 V druhé větě bodu 45 se uvádí, že „podrobná znalost struktury prodeje traktorů na britském trhu pomáhá účastníkům dohody lépe bránit jejich postavení proti společnosti, jež se dohody neúčastní“. Jak bude dále prokázáno (viz bod 91), sotva lze pochybovat, že systém výměny informací poskytuje účastníkům dohody soutěžní výhodu, aniž by bylo nutné, navzdory tomu, co tvrdí žalobkyně, aby za tímto účelem měli k dispozici informace týkající se výrobců a distributorů, kteří se dohody neúčastní.

72 Bod 55 a poslední věta bodu 63 rozhodnutí se týkají prodeje uskutečněných na území každého z autorizovaných prodejců patřících k síti určitého účastníka dohody. Žalobkyně nepochybně posouzení systému uvedené v bodech 55 a 63 rozhodnutí, jen poznamenávají, že popsany systém výměny informací je systém, který vyplývá z prvního oznámení a netýká se Data System. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí nijak netvrdí, že systém popsany v bodech 55 a 63 rozhodnutí platí také pro Data System, žalobkyně nijak neprokázaly tvrzený skutkový omyl.

73 Z výše uvedeného vyplývá, že jak bylo uvedeno výše (viz bod 66), žalobkyně na rozdíl od toho, co tvrdí, neprokázaly, že případné skutkové omyly, jichž se mohla dopustit Komise v bodě 14 rozhodnutí, mohou mít dopad na legalitu rozhodnutí.

K ostatním údajným skutkovým omylům

- 74 Pokud jde zaprvé o společnost SIL zpracovávající údaje o poštovním směrovacím čísle nahlášeného držitele registrovaného vozidla, ze samotného znění bodu 14 rozhodnutí, který jasně odkazuje na pětimístné poštovní směrovací číslo, vyplývá, že tvrzení žalobkyně, podle kterého se Komise dopustila skutkového omylu, když shledala, že SIL z formuláře V55 čerpá sedm znaků poštovního směrovacího čísla nahlášeného držitele registrovaného vozidla, je neopodstatněné.
- 75 Pokud jde zadruhé o organizaci koncesionářských území, žalobkyně neprokázaly existenci jakýchkoli skutkových omylů v posouzení Komise, podle které jsou tato území vymezena ve vazbě na jednotlivé poštovní obvody či na jejich seskupení.
- 76 Pokud jde zatřetí o argument žalobkyně, že poslední odrážku bodu 26 rozhodnutí je třeba vykládat tak, že výrobci zorganizovali spíše výměnu informací mezi sebou než výměnu informací o vztazích mezi určitým výrobcem a jeho autorizovanými prodejci, je namístě jej považovat za skutkově nepodložený, neboť rozhodnutí pouze konstatuje, že analýza prodeje autorizovaných prodejců „umožňuje výrobcům zjistit autorizované prodejce, kteří uskutečnili prodej v určitém poštovním obvodu, a porovnat tyto prodejce s celkovými prodejci sektoru v tomto obvodu“.
- 77 Pokud jde začtvrté a konečně o tvrzení, podle kterého v analýze Data System Komise nepřihlédla ke skutečnosti, že tento systém podává hlášení o prodejích uskutečněných autorizovanými prodejci určitého výrobce na koncesionářském území každého autorizovaného prodejce na čtvrtletním základě, Soud s přihlédnutím k odstavcům B a C přílohy 2 formuláře, kterým byl oznámen Data System, konstatuje, že některé informace o registracích vozidel se předávají účastníkům dohody měsíčně, zatímco jiné informace, zejména informace o prodejích uskutečněných příslušnými autorizovanými prodejci na jejich prodejních územích, se předávají čtvrtletně. Posouzení Komise uvedené v bodě 65 rozhodnutí, podle něhož Data System „nadále poskytuje měsíční údaje o objemu prodeje a tržních podílech účastníků a autorizovaných prodejců“, tedy netrpí žádným skutkovým omylem.
- 78 Z výše uvedeného vyplývá, že k žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že posouzení Komise je založeno na několika skutkových omylech, které zpochybňují legalitu rozhodnutí, nelze přihlédnout.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného použití čl. 85 odst. 1 Smlouvy

Stručný popis argumentace účastnic řízení

- 79 Žalobkyně zpochybňují závěr Komise, podle kterého informace o nejnovějších prodejích uskutečněných soutěžiteli nevyhnutelně omezují hospodářskou soutěž tím, že brání „skryté soutěži“ a posilují překážky vstupu na trh. Žalobkyně dále odmítají tvrzení Komise, podle kterého shromážděné informace o prodejích uskutečněných jejich vlastními autorizovanými prodejci umožňují účastníkům dohody omezovat činnost autorizovaných prodejců a bránit paralelním dovozům.

- 80 Podle žalobkyně rozhodnutí neuvádí výslovně, že dohoda má protisoutěžní cíl. Pokud má dohoda za cíl podporovat hospodářskou soutěž za účelem zlepšení nabídky, jako

je tomu v tomto případě, je možné ji napadnout z důvodu účinků, které vyvolává, teprve poté, co budou tyto účinky přesně analyzovány. Pokud jde o posouzení účinků dohody, žalobkyně uplatňují dvě hlavní vytýkané skutečnosti. Tvrdí, že ze skutkových omylů, kterých se Komise dopustila, logicky vyplývají právní omyly, a dále že analýza dopadu dohody na oligopolní trh je nesprávná.

81 K prvnímu bodu žalobkyně v podstatě uvádějí, že předpoklady, z nichž vychází bod 35 a následující rozhodnutí, zejména body 37, 40, 44 až 48, 49, 51 a 52, jakož i závěry, k nimž rozhodnutí dochází v bodech 56 a 57, jsou zcela nebo částečně chybné. Body 37 až 52 předkládají diskutabilní nebo dokonce nesprávné údaje jako neochvějně pravdy. Tak například body 44 až 48 odhalují rozpor v přístupu Komise, neboť Komise nemůže připouštět, že dohoda je otevřena všem, a zároveň tvrdit, že představuje překážku vstupu na trh.

82 Pokud jde o druhý bod, žalobkyně se opírají zejména o znalecké posudky vypracované profesorem Albachem, zmíněné v bodě 4 tohoto rozsudku, a uplatňují, že tvrdí-li Komise, že na oligopolním trhu dohoda toho druhu, jaký je předmětem projednávané věci, nutně potlačuje hospodářskou soutěž, pak trh se zemědělskými traktory ve Spojeném království takové známky v žádném případě nevykazuje. Avšak i kdyby se připustila oligopolní povaha tohoto trhu, hospodářské studie prokazují povrchnost analýzy provedené Komisí. Z toho důvodu se žalobkyně domnívají, že Komise se snaží prosadit teorii o protiprávním jednání „per se“, ale ve skutečnosti neprokázala existenci dostatečně citelného narušení hospodářské soutěže vyplývajícího z potenciálních účinků dohody. Za tím účelem měla Komise posoudit dohodu podle toho, jaký by byl stav hospodářské soutěže, pokud by tato dohoda neexistovala. Místo toho se omezila na konstatování protiprávního jednání „per se“. Avšak použití pravidla zákazu „per se“ nemá žádnou oporu v judikatuře. Žalobkyně tvrdí, že sporná výměna informací ani zdaleka neomezuje hospodářskou soutěž, ale naopak ji oživuje. Vzhledem k tomu, že přístup k vyměňovaným informacím je otevřen pro každého soutěžitele, stává se systém výměny informací nástrojem soutěže.

83 Rozhodnutí se nemůže opírat o žádný precedens, ani co se týče metody analýzy, ani pokud jde o použité právní zásady. Precedenty v tomto případě spíše odporují analýze systému výměny informací provedené Komisí. Žalobkyně se v tomto ohledu dovolávají Sedmé zprávy o politice hospodářské soutěže zveřejněné v roce 1978. Komise v projednávané věci nedodržela pravidlo, které si sama stanovila.

84 Žalobkyně rovněž tvrdí, že dohody o výměně informací, proti kterým Komise k tomuto dni vznesla námitky, se týkaly výměn informací buď o cenách, nebo o stejnorodých výrobcích. Pouze jediné rozhodnutí Komise se týkalo výměny informací o zboží dlouhodobé spotřeby; byl to shodou okolností případ týkající se traktorů. Šlo o rozhodnutí 83/361/EHS ze dne 13. července 1983 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (věc č. IV/30.174 – Vimpoltu, Úř. věst. L 200, s. 44). V uvedené věci však chování subjektů, které si vyměňovaly informace o cenách, připomínalo chování členů kartelu. Komise se mimoto nemůže dovolávat svého rozhodnutí 87/69/EHS ze dne 15. prosince 1986 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/31.458 – X/Open Group, Úř. věst. L 35, s. 36), v němž jednak podala širokou definici potenciálních dopadů na hospodářskou soutěž vyplývajících z výměny informací, a tím překročila definiční rámec přijatý Soudním dvorem, jednak udělila dotyčné výměně informací výjimku. Soudní dvůr se nikdy nemusel

zabývat případem, který se týká výhradně výměn informací. Tvrzení Komise, podle kterého je irelevantní otázka, zda dotyčný výrobek je stejnorodý či naopak různorodý, je v přímém rozporu s ekonomickou teorií. Z toho je tedy třeba vyvodit, že ostatní stránky uvedeného rozhodnutí jsou v projednávané věci irelevantní. Ve stručnosti žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí se neopírá o žádný precedens, a navíc že analýza věcí, jež byly předmětem rozhodnutí, ukazuje na přímý rozpor mezi přístupem Komise v uvedených věcech a řešením přijatým v projednávaném případě.

85 Podle Komise odpovídá přístup, který zvolila ve věci sporného systému výměny informací, přesně tomu, co doporučila v Sedmé zprávě o politice hospodářské soutěže. V rámci zkoumání této věci nepoužila vůči systémům výměny informací zákaz „per se“. S odkazem zejména na bod 51 rozhodnutí Komise zdůrazňuje, že žalobkyně nemohou popřít, že rozhodnutí obsahuje přesnou analýzu podmínek fungování trhu, i když tuto analýzu zpochybňují. Tvrzení, podle kterého rozhodnutí jasně neuvádí, že dohoda má protisoutěžní cíl, spočívá na postulátu, že tato dohoda hospodářskou soutěž podporuje. Pro takové tvrzení však neexistuje žádná opora. Komise má tudíž za to, že neexistuje žádný důkaz, na jehož základě by Soud mohl konstatovat zjevný omyl nebo zneužití pravomoci. Názor žalobkyň, podle kterého může Komise vyšetřovat protisoutěžní účinky určité dohody, jen pokud prokázala, že tato dohoda má protisoutěžní cíl, odporuje judikatuře Soudního dvora i rozhodovací praxi Komise. Podle rozsudku Soudního dvora ze dne 1. února 1978, *Miller v. Komise* (19/77, Recueil, s. 131), musí Komise k prokázání existence možných dopadů dohody na hospodářskou soutěž dokázat, že tato dohoda může takové účinky vyvolávat, což také bylo prokázáno, a to v bodě 43 a bodě 51 čtvrtém pododstavci rozhodnutí. Názor žalobkyň přehlíží skutečnost, že když Komise zvažuje udělení negativního atestu nebo individuální výjimky, musí brát v úvahu též potenciální negativní dopady dohody na budoucí hospodářskou soutěž. V projednávané věci, na trhu, který je oligopolní, a tedy charakterizovaný nedokonalou hospodářskou soutěží, Komise odmítla schválit omezení hospodářské soutěže vyplývající ze systému výměny informací mezi hlavními hospodářskými subjekty.

Závěry Soudu

86 Soud konstatuje, že podle rozhodnutí je analýza dopadu výměny informací na hospodářskou soutěž na trhu se zemědělskými traktory ve Spojeném království provedena v bodech 35 až 56 odůvodnění výhradně z hlediska účinků dohody. Tato analýza je provedena za použití dvou rozlišovacích kritérií. Zaprvé, rozhodnutí rozlišuje mezi protisoutěžními účinky vyplývajícími z šíření údajů týkajících se každého jednotlivého soutěžitele (body 35 až 52), na jedné straně, a protisoutěžními účinky vyplývajícími z šíření údajů o obchodních případech uskutečněných autorizovanými prodejci každého účastníka dohody (body 53 až 56), na straně druhé. Zadruhé, v rámci analýzy účinků vyplývajících z šíření údajů o prodejkách uskutečněných jednotlivými soutěžiteli rozhodnutí rozlišuje mezi negativním účinkem pro „skrytou soutěž“ (body 37 až 43) a negativními účinky pro přístup na trh, kterým čelí výrobci, kteří nejsou účastníky dohody (body 44 až 48).

87 Co se týče nejprve protisoutěžního účinku vyplývajícího z šíření údajů o prodejkách každého jednotlivého soutěžitele, rozhodnutí (body 35 až 43) především uvádí, že systém výměny informací zajišťuje úplnou transparentnost mezi dodavateli, co se

týče podmínek fungování trhu. Vzhledem k charakteristickým rysům trhu, jak byly vyloženy dříve (viz body 52 a 53 výše), tato transparentnost potlačuje veškerou zbývající „skrytou soutěž“ mezi podniky a odstraňuje jakoukoli nejistotu, co se týče předvídatelnosti chování soutěžitelů. Dále rozhodnutí uvádí, že systém výměny informací vede k radikální diskriminaci z hlediska podmínek přístupu na trh mezi jeho členy, kteří mají k dispozici informace umožňující jim předvídat chování svých konkurentů, a subjekty, které nejsou účastníky dohody, a které nejenže jsou vystaveny nejistotě ohledně chování svých konkurentů, ale navíc musejí strpět, že jejich chování bude okamžitě prozrazeno jejich hlavním konkurentům, jestliže se k systému připojí, aby výše uvedený handicap vyrovnaly.

88 Co se dále týče protisoutěžního účinku vyplývajícího z šíření údajů o prodejkách autorizovaných prodejců, rozhodnutí (body 53 až 56) uvádí, že systém výměny informací může odhalit prodeje jednotlivých soutěžitelů na úrovni každého koncesovaného území. Rozhodnutí totiž uvádí, že pod určitou prahovou hodnotou mohou prodeje uskutečněné na území daného autorizovaného prodejce umožňovat přesné rozeznání každé z dotyčných transakcí. Komise v rozhodnutí soudí, že ohledně určitého období a výrobku je deset jednotek tou prahovou hodnotou, pod jejíž úrovní je možná individualizace informací a která umožňuje rozeznat každý prodej (bod 54). Rozhodnutí dále uvádí, že prostřednictvím znalostí, které poskytuje o prodejkách uskutečněných soutěžiteli na území určitého autorizovaného prodejce a rovněž o prodejkách uskutečněných autorizovaným prodejcem mimo jeho území, umožňuje systém sledovat činnost autorizovaných prodejců a rozeznat dovozy a vývozy, a tím i dohlížet na „paralelní dovozy“ (bod 55). Tato situace může omezovat hospodářskou soutěž v rámci značky, se všemi negativními dopady, které z toho mohou vyplývat pro ceny.

89 Co se týče zaprvé skutkových otázek vznesených žalobkyněmi a jejich možného vlivu na právní kvalifikaci, k níž rozhodnutí dochází, Soud připomíná, jak již dříve shledal (viz body 66 až 78 výše), že žalobkyně navzdory svému tvrzení neprokázaly, že skutkové omyly, jichž se Komise případně dopustila, mohou mít dopad na legalitu rozhodnutí.

90 Co se zadruhé týče údajného rozporu mezi rozhodnutím a předchozí rozhodovací praxí Komise, Soud má za to, že rozhodnutí v žádném případě nevykazuje nesoulad s předchozí rozhodovací praxí Komise. Uváděná rozhodnutí Komise se totiž týkají buď výměny informací, v nichž jde o jiné informace než v projednávané věci, anebo trhů, jejichž charakteristiky a způsoby fungování jsou ze své podstaty odlišné od charakteristik a způsobů fungování relevantního trhu. Žalobkyně rovněž neprokázaly, že Komise v rozhodnutí porušila některé ze zásad, které se zavázala dodržovat, zejména ve výše uvedené Sedmé zprávě o politice hospodářské soutěže. Z toho vyplývá, jak již bylo uvedeno (viz bod 35 výše), že rozhodnutí je z hlediska dřívější rozhodovací praxe Komise dostatečně odůvodněno a že žalobkyně nemohou tvrdit, že rozhodnutí porušuje zásady stanovené Soudním dvorem ve výše uvedeném rozsudku Papiers peints de Belgique.

91 Soud však poznamenává, že toto rozhodnutí, jak podotýkají žalobkyně, je prvním, v němž Komise zakázala systém výměny informací, který se netýká přímo cen, ale který netvoří základ ani pro nějaký jiný protisoutěžní mechanismus. V tomto ohledu má Soud za to, že transparentnost mezi hospodářskými subjekty může na skutečně soutěžním trhu v zásadě přispět k intenzifikaci hospodářské soutěže mezi dodavateli,

jak jistě správně tvrdí žalobkyně, protože v takovémto případě není okolnost, že hospodářský subjekt zohledňuje informace, které má k dispozici, aby přizpůsobil své chování na trhu, takové povahy, s ohledem na atomizovaný charakter nabídky, aby snížila nebo odstranila pro ostatní hospodářské subjekty veškerou nejistotu, pokud jde o předvídatelnost chování konkurentů. Pokud se naproti tomu na určitém trhu, který je tak jako dotčený trh silně koncentrovaným oligopolním trhem (viz bod 52 výše), a na němž je v důsledku toho hospodářská soutěž již značně zeslabena a výměna informací usnadněna, mezi nejvýznamnějšími dodavateli všeobecně vyměňují v krátkých časových intervalech přesné informace, které se týkají identifikace registrovaných vozidel a místa jejich registrace, pak je to podle názoru Soudu způsobilé, jak vyložila Komise, citelně narušit hospodářskou soutěž, která mezi hospodářskými subjekty přetrvává. Za takových okolností má totiž pravidelné a časté sdílení informací o fungování trhu za následek, že se všem soutěžitelům periodicky prozrazují postavení na trhu a strategie různých soutěžitelů.

92

Tento závěr nelze zpochybnit s odůvodněním, že z dokazování, a zejména z vysvětlení poskytnutého společností SIL a uznaného Komisí, vyplývá, že od 1. září 1988 dostávají účastníci dohody pouze jednou ročně celkový přehled o trhu členěný podle značek a modelů, jelikož informace předávané každému účastníku tohoto systému mezi dvěma výročními sériemi se týkají pouze postavení určitého výrobce na trhu jako celku. Poskytování takových informací všem dodavatelům totiž jednak předpokládá dohodu, přinejmenším tichou, mezi hospodářskými subjekty za účelem vymezení hranic území autorizovaných prodejců odkazem na systém poštovních směrovacích čísel Spojeného království a rovněž institucionální rámec umožňující výměnu informací mezi těmito subjekty prostřednictvím oborového sdružení, kterého jsou členy, jednak s ohledem na svou periodicitu a systematickou povahu umožňuje danému subjektu přesněji předvídat chování jeho konkurentů, a tím zmenšuje nebo odstraňuje nejistotu ohledně fungování trhu, která by při neexistenci takovéto výměny informací přetrvávala. Navíc Komise v bodech 44 až 48 rozhodnutí správně tvrdí, že ať už subjekt usilující o průnik na trh se zemědělskými traktory ve Spojeném království přijme jakékoliv rozhodnutí a bez ohledu na to, zda se stane účastníkem dohody, či nikoliv, tato dohoda je pro něj nutně nepříznivá, nezávisle na tom, zda vzhledem ke svým nízkým nákladům a pravidlům přístupu je dotyčný systém výměny informací otevřen v zásadě pro každého. Dotyčný hospodářský subjekt se totiž buď nestane účastníkem dohody o výměně informací, a na rozdíl od svých konkurentů se tak připraví o vyměňované informace a o znalost trhu, nebo se účastníkem dohody stane, a potom bude jeho obchodní strategie okamžitě prozrazena všem jeho konkurentům skrze informace, které dostávají.

93

Z výše uvedeného vyplývá, že není opodstatněné tvrzení žalobkyň, že sporný systém výměny informací může zintenzivnit hospodářskou soutěž na trhu, ani že Komise neprokázala právně dostačujícím způsobem protisoutěžní charakter sporné dohody. Okolnost, že žalovaná není schopna prokázat existenci skutečného dopadu na trh (což lze vysvětlit mimo jiné tím, že provádění dohody je ode dne 24. listopadu 1988 pozastaveno), nemá žádný vliv na výsledek sporu, neboť čl. 85 odst. 1 Smlouvy zakazuje jak skutečné protisoutěžní účinky, tak čistě potenciální účinky, za předpokladu, že jsou dostatečně citelné, jako je tomu i v projednávané věci vzhledem k výše uvedeným charakteristickým rysům trhu (viz bod 52). Za těchto podmínek nemusí Soud v žádném případě řešit otázku, zda je správné tvrzení Komise, že při slyšení několik podniků uvedlo, že pozastavení uplatňování dohody citelně ovlivnilo

jejich schopnost předvídat vývoj trhu. Komise kromě toho v bodech 55 a 56 rozhodnutí správně tvrdí, že přinejmenším do 1. září 1988, tj. do dne, kdy společnost SIL přestala podnikům zasílat kopii formuláře V55/5, umožňoval sporný systém výměny informací dohlížet na paralelní dovozy zemědělských traktorů do Spojeného království pomocí identifikace čísla podvozku vozidla, které bylo do formuláře předem zapsáno výrobcem. Konečně, analýza protisoutěžních účinků dohody není zpochybněna obsahem druhého oznámení podaného dne 12. března 1990, neboť jak se uvádí v bodě 65 rozhodnutí a jak ostatně vyplývá i z informací uvedených v příloze 2 formuláře oznámení, nový systém „nadále poskytuje měsíční údaje o objemu prodeje a tržních podílech členů a autorizovaných prodejců, jakož i podrobné informace, jako je číslo podvozku a datum registrace, u každé prodané jednotky. Tyto dvě poslední informace umožňují, stejně jako formulář V55/5, zjistit původ a místo určení všech traktorů“.

- 94 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobní důvod vycházející z porušení čl. 85 odst. 1 Smlouvy musí být zamítnut.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že bylo nesprávně odmítnuto použít čl. 85 odst. 3 Smlouvy

Stručný popis argumentace účastnic řízení

- 95 Žalobkyně tvrdí, že Komisi předložily podrobné důkazy o výhodách dohody. V bodě 60 rozhodnutí se uznává, že účastníci dohody používají získané informace k zintenzivnění hospodářské soutěže, zejména za účelem zlepšení distribuce výrobků, aniž by však byli schopni vyrovnat omezení hospodářské soutěže, která z dohody vyplývají. Dodávají, že hlavní důvod, proč Komise zaujala vůči dohodě o výměně informací negativní postoj, spočívá v tom, že tato dohoda umožňuje okamžitě odhalit akce konkurentů a sledovat paralelní dovozy a prodeje autorizovaných prodejců uskutečněné mimo jejich území. Data System však svým členům tuto možnost sledování nenabízí, protože stanoví zmrazení identifikačních údajů na dobu tří měsíců.
- 96 Žalobkyně též uplatňují, že na nový systém se v každém případě měla vztahovat výjimka podle čl. 85 odst. 3 Smlouvy, neboť předávané informace o prodejích vlastních autorizovaných prodejců již neumožňují účastníkům dohody zjistit a lokalizovat prodeje uskutečněné autorizovanými prodejci mimo jejich území. Kromě toho v rámci Data System již společnost SIL nezasílá účastníkům dohody formuláře V55. Předávané informace se napříště omezí pouze na číslo podvozku vozidla a datum jeho registrace.
- 97 Komise tvrdí, že argumentace žalobkyň je založena na nesprávném výkladu rozhodnutí. Popírá, že by připustila, že uvedená výměna informací má pozitivní vliv na hospodářskou soutěž. Nic neumožňuje dojít k závěru, že posouzení provedené Komisí, která shledala, že jedna ze čtyř podmínek uvedených v čl. 85 odst. 3 není splněna, je zjevně nesprávné. Žádost o výjimku proto Komise zamítla oprávněně. Na tomto závěru nic nemění ani druhé oznámení, které přineslo jen menší změny v systému výměny informací, takže posouzení provedené na základě prvního oznámení je platné i pro hodnocení druhého oznámení.

98

Podle Komise, je-li vyplněna „voluntary statistical section“ (nepovinná statistická část) formuláře V55, obsahuje tento formulář jméno a adresu nahlášeného držitele. V rámci Data System získává společnost SIL z formulářů V55 podrobné informace týkající se čísel podvozků a dat registrace prodaných traktorů a předává je účastníkům dohody. Komise je toho názoru, že uvedené informace umožňují účastníkům dohody zjistit původ a místo určení každého prodaného traktoru. Navíc z bodů 59 až 65 rozhodnutí vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, tyto informace nejsou nezbytné k ověření oprávněnosti nároků ze záruky nebo nároku na bonus. Přezkoumání nároku na bonus nebo nároků ze záruky totiž vůbec nevyžaduje, aby se výrobci účastnili systému výměny informací s konkurenty, a každý výrobce by si mohl zřídit a provozovat vhodný individuální systém pro ověřování těchto nároků.

Závěry Soudu

99

Soud úvodem připomíná, že podle ustálené judikatury jsou čtyři podmínky, kterými čl. 85 odst. 3 Smlouvy podmiňuje udělení individuální výjimky dohodě, která byla řádně oznámena Komisi, kumulativní, takže pokud jedna z nich není splněna, může Komise právoplatně zamítnout žádost, která jí byla předložena. Soud dále připomíná, že je především na podnikcích, které oznamují dohodu s cílem získat od Komise individuální rozhodnutí o výjimce, aby jí poskytly důkazy, že dohoda splňuje podmínky stanovené v čl. 85 odst. 3 Smlouvy (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 1984, VBVB a VBBB v. Komise, 43/82 a 63/82, Recueil, s. 19; rozsudek Soudu ze dne 9. července 1992, Publishers Association v. Komise, T-66/89, Recueil, s. II-1995). V projednávaném případě rozhodnutí shledává, že omezení hospodářské soutěže vyplývající z výměny informací nejsou nezbytná, protože „údaje týkající se vlastní společnosti a souhrnné údaje za odvětví jsou dostačující k působení na trhu se zemědělskými traktory“ ve Spojeném království. Toto konstatování, uvedené v bodě 62 rozhodnutí v souvislosti s prvním oznámením, je zopakováno v bodě 65 v souvislosti s druhým oznámením. Soud má za to, že Komise správně konstatovala, že závěry učiněné ohledně prvního oznámení platí obdobně i pro druhé oznámení, neboť jak bylo již dříve připomenuto, Data System „nadále poskytuje měsíční údaje o objemu prodeje a tržních podílech účastníků a autorizovaných prodejců“. Jak vyplývá ze schůzky s účastnicemi řízení, která se konala dne 7. prosince 1993, Komise tím zamýšlela zdůraznit, že pro dosažení uváděných cílů není nezbytné mít k dispozici informace individualizující v krátkých časových intervalech prodeje konkurentů. Žalobkyně, které se omezují na tvrzení, že shromažďované informace jsou nutné pro zajištění poprodejního či záručního servisu, neprokázaly, že omezení hospodářské soutěže vyplývající ze systému výměny informací, výše analyzovaná (viz bod 92), jsou nezbytná, zejména s ohledem na jimi uváděné cíle. Je totiž jasné, že poprodejní či záruční servis může být plně zajištěn i při neexistenci takového druhu systému výměny informací, jaký je předmětem projednávané věci. Proto systém výměny informací, který vyplývá jak z prvního, tak i z druhého oznámení ze dne 12. března 1990, nesplňuje podmínky uvedené v čl. 85 odst. 3 Smlouvy.

100

Z výše uvedeného vyplývá, že žalobní důvod vycházející z toho, že Komise neprávem zamítla žádost o udělení individuální výjimky, která jí byla předložena, nelze přijmout, a v důsledku toho je třeba zamítnout i samotnou žalobu.

K nákladům řízení

¹⁰¹ Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně neměly ve věci úspěch, je namístě uložit jim společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

Soud (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Žalobkyním se ukládá společně a nerozdílně náhrada nákladů řízení.**